

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

01 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:
președinte – Nicolae Gordilă,
judecători – Liliana Catan și Ion Guzun,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2013, declarat de către inculpatul,

Cioară Oleg Teodor, născut la 21 noiembrie 1970, originar și domiciliat r-ul Nisporeni, s. Vărzărești.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță: 18.06.2012-24.09.2012
2. în instanța de apel: 22.10.2012-11.12.2012
08.05.2013-10.06.2013
3. în instanța de recurs: 18.02.2013 - 09.04.2013
18.07.2014-01.10.2014

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Nisporeni din 24 septembrie 2012, Cioară Oleg Teodor, a fost condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, la 4 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani.

În baza art. 90 Cod penal, lui Cioară O., executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că Cioară O., la 15 martie 2012 aflându-se la domiciliu în r-l Nisporeni, s. Vărzărești str. Vasile Plăcintă, având scopul înstrăinării substanțelor narcotice în proporții mari, i-a comercializat lui Negură A., 4,16 gr. masă vegetală uscată și mărunțită, împachetată în două cutii pentru chibrituri, la prețul de 75 lei, ce conform concluziei raportului de constatare tehnico-științifică nr. 648 din 20 martie 2012, reprezintă marihuană și se atribuie la substanțe narcotice.

Tot el, intenționând să obțină venit în rezultatul realizării ilegale a drogurilor, contrar prevederilor Legii nr. 382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice, psihotrope și a precursorilor, păstra ilegal la domiciliu său, în proporții mari, cu scop de realizare, 10,67 gr. masă vegetală uscată și mărunțită, depistată și ridicată în cadrul percheziției efectuate la domiciliul lui în s. Vărzărești, str. V. Plăcintă, r-l Nisporeni, ce conform concluziei raportului de expertiză nr. 1161 din 29 martie 2012, reprezintă marihuană și se atribuie la substanțe narcotice.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal și anume: *circulația ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, în proporții mari.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Cioară O., să-i fie stabilită pedeapsă 5 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe termen de 4 ani, invocând că instanța de fond eronat la stabilirea pedepsei a dat apreciere neînsemnată gradului prejudiciabil al infracțiunii, neglijând următoarele circumstanțe, nerecunoașterea vinei, influența asupra martorului, Negru P., pentru darea depozițiilor false cu privire la dezvinovățirea sa, ceea ce denotă că nu regretă despre cele săvârșite, fapt ce reflectă comportamentul negativ al inculpatului în realitate, care a refuzat să colaboreze cu organele de drept în vederea furnizării datelor cu privire la proveniența drogurilor realizate de el, cât și a întregii rețele de comercializare a stupefiantelor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2012, a fost respins apelul declarat, ca nefondat și menținută sentința.

5. Procurorul, nefiind de acord cu decizia menționată a contestat-o cu recurs ordinar, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 09 aprilie 2013, a fost admis recursul ordinar declarat, casată decizia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecatori.

În motivarea deciziei instanța de recurs a considerat că instanța de apel, în decizia sa din 11 decembrie 2012, neîntemeiat a menținut concluziile primei instanțe privind aplicarea, la stabilirea pedepsei inculpatului, a prevederilor art. 90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de probă, din motiv că aceasta, relevând unele circumstanțe în susținerea concluziei privind condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu s-a pronunțat asupra argumentelor invocate în apelul declarat de procuror privind caracterul și gradul prejudiciabil al faptei săvârșite de inculpat - *circulația ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, în proporții mari*, că acesta nu a recunoscut vina, infracțiunea comisă este una gravă, ce atentează la sănătatea publică și poate produce consecințe grave, fiind doar menționat faptul că *pedeapsa numită este una legală, în limitele legii și corespunde personalității inculpatului, care la locul de trai se caracterizează pozitiv.*

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2013, a fost admis apelul declarat, casată sentința parțial, în partea pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit, pentru prima instanță prin care Cioară O., a fost condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, la 4 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul circulației substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor, pe termen de 5 ani.

8. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a considerat că la aplicarea pedepsei, prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 75 Cod penal și neîntemeiat a aplicat prevederile articolului 90 Cod penal, iar considerentele sentinței referitor la suspendarea condiționată a executării pedepsei inculpatului, nu justifică aplicarea articolului 90 Cod penal.

În opinia instanței de apel, în speța dată, cu certitudine s-a constatat că nu există temei legal pentru ca inculpatul să beneficieze de posibilitatea corectării și reeducării în condiții neprivative de libertate, deoarece nu s-au constatat circumstanțe ce justifică suspendarea condiționată a executării pedepsei, iar infracțiunea săvârșită de inculpat reprezintă un pericol sporit pentru societate.

În afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelanți, examinând aspectele de fapt și de drept ale cauzei conform cerințelor din articolul 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a menționat că starea de fapt reținută și de drept apreciată de prima instanță, concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză, în corespundere cu art. 101 Cod de procedură penală.

9. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, prin care solicită casarea acesteia și repunerea în termenul de atac. În motivarea recursului invocă, că:

- instanța de apel a judecat cauza în lipsa sa, nu a fost citat la judecarea cauzei în apel, fiindu-i lezat dreptul la un proces echitabil;

- consideră că instanța de apel neîntemeiat a conchis despre lipsa temeiurilor pentru a beneficia de posibilitatea corectării în condiții neprivative de libertate, iar fapta săvârșită nu corespunde pedepsei stabilite;

- se căiește de cele săvârșite, a conștientizat fapta comisă, se caracterizează pozitiv, are la întreținere un copil minor și mamă în etate, care au rămas fără întreținător.

10. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia ca neîntemeiat, deoarece la stabilirea pedepsei s-a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 61, 75 Cod penal.

11. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Luând în considerație faptul că, la materialele cauzei nu sunt date privind prezența inculpatului la pronunțarea deciziei instanței de apel și este procesul verbal al ședinței de judecată din 14 mai 2014 (f.d. 263), prin care i-a fost adusă la cunoștință inculpatului, decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2013, Colegiul, consideră recursul declarat la 14.06.2014, ca depus în termen.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel doar în prezența temeiurilor menționate de norma dată.

Colegiul penal, constată că în recursul său inculpatul nu a indicat temeiurile pentru recurs, prevăzute de alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă din conținutul acestuia, rezultă că acesta invocă faptul că instanța de apel a examinat

cauza în lipsa sa și își exprimă dezacordul cu pedeapsa stabilită cu închisoare, astfel se întrevăd temeiurile pentru recurs prevăzute de pct. 5) și 10) al normei nominalizate, și anume: hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când *cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Totodată, instanța de recurs atestă, că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte, dar critică decizia instanței de apel numai referitor la examinarea cauzei în instanța de apel în lipsa sa și aplicarea pedepsei reale cu închisoare, care în opinia sa este prea aspră și nu corespunde faptei săvârșite.

Colegiul consideră, că temeiurile pentru recurs semnalate de recurent nu sînt incidente în prezenta cauză, iar instanța de apel a examinat cauza în prezența inculpatului și apărătorului său, motivîndu-și just soluția adoptată la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia.

Așadar, referitor la alegația recurentului precum că nu a fost citat la judecarea apelului, instanța de recurs o apreciază ca declarativă și nefondată, dat fiind faptul că, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată în cadrul instanței de apel din 10 iunie 2013 (f.d. 233-237) atît inculpatul, cît și avocatul său, Cebotari Pavel, au participat la judecarea apelului, și-au expus opinia sa asupra acestuia, au participat la verificarea declarațiilor și probelor cercetate de prima instanță, fiindu-i oferit inculpatului ultimul cuvînt, care a pledat pentru menținerea sentinței.

Prin urmare, cu privire la critica aplicării pedepsei cu executare reală în închisoare, Colegiul notează, că în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de alin. (1) art. 75 Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luînd în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținîndu-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor de generalizare a pedepsei (art. 75 Cod penal), continuînd operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului. Suspendarea condiționată (art. 90 Cod penal), ca mijloc de

individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În această ordine de idei, instanța de recurs notează, că chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la această măsură de individualizare judiciară a pedepsei.

În prezenta speță infracțiunea săvârșită de inculpat este prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar conform art. 16 alin. (4) Cod penal se clasifică ca infracțiune gravă.

Din hotărârea instanței de apel rezultă, că inculpatului i-a fost aplicată pedeapsă pentru infracțiunea săvârșită – 4 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul circulației substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor, pe termen de 5 ani. Potrivit actelor dosarului, la stabilirea pedepsei inculpatului, au fost reținute următoarele circumstanțe ce se referă la personalitatea inculpatului precum sînt: *caracteristica pozitivă a inculpatului la locul de trai, faptul că anterior nu a fost condamnat*. Însă, Colegiul consideră, că instanța de apel întemeiat a conchis că aceste împrejurări în cauza dată nu sînt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, deoarece persistă și alte circumstanțe, care urmează a fi luate în considerație și anume: săvârșirea de către inculpat a unei infracțiuni grave, fiind comisă într-o variantă agravată și care atentează la sănătatea publică și poate produce consecințe grave. Reieșind din circumstanțele cauzei se constată, că inculpatul la examinarea cauzei în instanța de judecată vina nu a recunoscut-o și nu a colaborat cu organele de drept în vederea furnizării datelor cu privire la proveniența drogurilor realizate de el cît și a întregii rețele de comercializare a stupefiantelor, ce denotă că nu a conștientizat gravitatea acțiunilor sale infracționale, fapt ce constituie un impediment pentru a fi aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate, inclusiv și dispozițiile art. 90 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de recurs remarcă că prezența la întreținere a copilului minor și a unei persoane în etate, nu constituie un factor decisiv pentru a aplica o pedeapsă neprivativă de libertate, aceste circumstanțe au fost luate în considerație de către instanța de apel, în cumul cu datele ce caracterizează persoana inculpatului, coraportate la conduita inculpatului după săvârșirea faptei și în timpul judecării

cauzei, astfel corect i-a fost stabilit inculpatului ca pedeapsă un termen cu închisoare și executare reală, mai aproape de minimumul prevăzut de sancțiunea normei și anume 4 ani.

Ținând cont de conglomeratul circumstanțelor speței, Colegiul consideră, întemeiată concluziile instanței de apel, că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal ce ar permite aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, iar corectarea ultimului este imposibilă fără izolarea de societate, cu dispunerea executării pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de recurs statuează, că pedeapsa cu închisoare și modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Din considerentele enunțate, Colegiul, constată că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Rezumând cele expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar afecta hotărârea atacată sub aspectele invocate, astfel ajunge la concluzia că recursul este inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat.

12. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2013, declarat de către inculpatul, **Cioară Oleg Teodor**, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 octombrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun